

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 28.9.2011
KOM(2011) 594 wersja ostateczna

2011/0261 (CNS)

Wniosek

DYREKTYWA RADY

**w sprawie wspólnego systemu podatku od transakcji finansowych i zmieniająca
dyrektywę 2008/7/WE**

{SEK(2011) 1102 wersja ostateczna}
{SEK(2011) 1103 wersja ostateczna}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

1.1. Wprowadzenie: Kontekst kryzysu finansowego i gospodarczego, cele polityki i potrzeba zapewnienia odpowiedniego funkcjonowania rynku wewnętrznego

Niedawny globalny kryzys gospodarczy i finansowy miał poważny wpływ na nasze gospodarki i finanse publiczne. Sektor finansowy miał znaczący udział w spowodowaniu kryzysu gospodarczego, natomiast koszty tego kryzysu ponieśli ogólnie obywatele Europy i rządy. W Europie i na arenie międzynarodowej istnieje silny konsensus co do tego, że sektor finansowy powinien wykazywać większe zaangażowanie, biorąc pod uwagę koszty pokonywania kryzysu i obecne zaniżone opodatkowanie sektora. Kilka państw członkowskich podjęło już różne działania w obszarze opodatkowania sektora finansowego. Celem niniejszego wniosku jest zapewnienie wspólnego i zgodnego z rynkiem wewnętrznym europejskiego podejścia do tej kwestii. Niniejszy wniosek ma na celu uzupełnienie unijnych ram regulacyjnych ukierunkowanych na zwiększenie bezpieczeństwa usług finansowych poprzez zapobieganie szczególnie ryzykownym zachowaniom w pewnych segmentach rynków finansowych, tak by uniknąć powtarzania dawnych praktyk.

Komisja Europejska przeanalizowała już pomysł wdrożenia PTF (podatku od transakcji finansowych) w swoim komunikacie z dnia 7 października 2010 r. w sprawie opodatkowania sektora finansowego¹. Biorąc pod uwagę analizę przeprowadzoną przez Komisję, a także w odpowiedzi na liczne wezwania Rady Europejskiej², Parlamentu Europejskiego³ oraz Rady, niniejszy wniosek stanowi pierwszy krok w kierunku osiągnięcia następujących celów:

- uniknięcia rozdrobnienia rynku wewnętrznego usług finansowych, biorąc pod uwagę coraz większą liczbę wprowadzanych nieskoordynowanych krajowych środków podatkowych;
- zapewnienia właściwego udziału instytucji finansowych w ponoszeniu kosztów ostatniego kryzysu i zapewnienia równego statusu tego sektora w porównaniu z innymi sektorami z podatkowego punktu widzenia⁴;
- stworzenia odpowiednich środków zniechęcających do zawierania transakcji, które nie zwiększają efektywności rynków finansowych, i tym samym uzupełnienia środków regulacyjnych mających na celu uniknięcie przyszłych kryzysów.

¹ COM(2010) 549 wersja ostateczna
(<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0549:FIN:PL:PDF>)

² W szczególności w czasie posiedzenia Rady Europejskiej w dniu 11 marca 2011 r. szefowie państw i rządów strefy euro uzgodnili, że „należy przeanalizować wprowadzenie podatku od transakcji finansowych oraz że tę koncepcję należy dalej rozwijać na poziomie strefy euro, na poziomie UE i na poziomie międzynarodowym”. W czasie następnego posiedzenia Rady Europejskiej w dniach 24 i 25 marca 2011 r. powtórzono wcześniejszą konkluzję o przeanalizowaniu i dalszym rozwoju wprowadzenia globalnego podatku od transakcji finansowych.

³ W czasie posiedzeń 10 i 25 marca 2010 r. oraz 8 marca 2011 r. Parlament Europejski przyjął rezolucję wzywającą Komisję do przeprowadzenia oceny skutków PTF wraz z analizą korzyści i minusów takiego opodatkowania. Poza tym Parlament poprosił o ocenę potencjalnych wariantów PTF, które wsparłyby budżet UE, i mogły być zastosowane jako innowacyjny mechanizm finansowania wspomagający przystosowanie się do zmian klimatu i ograniczenie ich w krajach rozwijających się, a także finansowania współpracy rozwojowej.

⁴ Większość usług finansowych i ubezpieczeniowych podlega zwolnieniu z VAT.

Ze względu na wyjątkowo wysoką mobilność większości transakcji podlegających ewentualnemu opodatkowaniu, ważne jest, aby uniknąć zakłóceń spowodowanych indywidualnie wprowadzanymi przez państwa członkowskie przepisami podatkowymi. Wyłącznie poprzez działania na poziomie UE można uniknąć rozdrobnienia rynków finansowych pod względem działalności i w ujęciu transgranicznym, a także zapewnić równe traktowanie instytucji finansowych w UE i właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

Niniejszy wniosek zapewnia zatem harmonizację podatków od transakcji finansowych w państwach członkowskich, tak aby zapewnić sprawne funkcjonowanie jednolitego rynku.

Zgodnie z wnioskiem z dnia 29 czerwca 2011 r. dotyczącym decyzji Rady w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej⁵ niniejszy wniosek ma również na celu stworzenie nowego źródła dochodów, tak aby stopniowo ograniczać wkłady krajowe w budżecie UE, co oznaczałoby mniejsze obciążenie dla budżetów krajowych.

1.2. Finansowanie budżetu UE

Kwestia opodatkowania sektora finansowego była również omawiana w komunikacie Komisji z dnia 19 października 2010 r. w sprawie przeglądu budżetu UE⁶, w którym stwierdzono, że „Komisja uważa, że jako ewentualne źródła zasobów własnych można rozważyć poniższe sposoby finansowania, przy czym ich lista nie jest wyczerpująca; można by w ten sposób stopniowo eliminować wkłady krajowe, co oznaczałoby mniejsze obciążenie dla budżetów krajowych:

– opodatkowanie sektora finansowego przez UE, (...)”. W późniejszym wniosku z dnia 29 czerwca 2011 r. dotyczącym decyzji Rady w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej⁷ PTF uznano za nowy zasób własny, który należy uwzględnić w budżecie UE. W związku z tym niniejszy wniosek zostanie uzupełniony odrębnymi wnioskami dotyczącymi zasobów własnych, przedstawiającymi propozycje Komisji odnośnie włączenia PTF jako źródła do budżetu UE.

1.3. Kontekst regulacyjny

Unia Europejska realizuje obecnie ambitny program reform regulacyjnych w sektorze usług finansowych. Do końca tego roku Komisja zaproponuje wszystkie główne elementy niezbędne do fundamentalnego usprawnienia sposobu regulacji i nadzoru rynków finansowych w Europie. Unijna reforma usług finansowych jest ukierunkowana na cztery cele strategiczne, tzn. usprawnienie nadzoru nad sektorem finansowym; wzmocnienie instytucji finansowych i zapewnienie ram dla celów ich restrukturyzacji w stosownych przypadkach; zwiększenie bezpieczeństwa i przejrzystości rynków finansowych; oraz zwiększenie ochrony konsumentów korzystających z usług finansowych. Oczekuje się, że dzięki szerokiej reformie sektor usług finansowych znowu będzie służył gospodarce realnej, w szczególności wzrostowi finansowemu. Wniosek dotyczący PTF ma uzupełnić te reformy regulacyjne.

⁵ COM(2011) 510 wersja ostateczna
http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fwkl420/proposal_council_own_resources_en.pdf

⁶ COM(2010) 700 wersja ostateczna
(<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0700:FIN:PL:PDF>).

⁷ COM(2011) 510 wersja ostateczna
(http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fwkl420/proposal_council_own_resources_en.pdf)

1.4 Kontekst międzynarodowy

Niniejszy wniosek w istotnym stopniu stanowi również element toczącej się międzynarodowej debaty na temat opodatkowania sektora finansowego, a w szczególności rozwoju PTF na poziomie globalnym. Aby w najlepszy sposób zminimalizować ryzyko, najlepszym rozwiązaniem jest podejście skoordynowane na poziomie międzynarodowym. Niniejszy wniosek przedstawia, w jaki sposób można opracować i wdrożyć skuteczny PTF, generujący znaczne dochody. Powinien on otworzyć drogę w kierunku podejścia skoordynowanego z najważniejszymi partnerami międzynarodowymi.

2. WYNIKI KONSULTACJI PUBLICZNYCH I OCENA SKUTKÓW

2.1. Konsultacje zewnętrzne i wiedza specjalistyczna

Niniejszy wniosek został przygotowany w oparciu o wszechstronne konsultacje z zainteresowanymi stronami. Wkład zainteresowanych stron przybrał formę opinii otrzymanych podczas konsultacji społecznych przeprowadzonych na temat opodatkowania sektora finansowego, ukierunkowanych konsultacji z państwami członkowskimi, ekspertami i zainteresowanymi stronami z sektora finansowego, a także trzech różnych badań zewnętrznych zleconych dla celów oceny skutków.

W ocenie skutków uwzględniono wyniki procesu konsultacji i wkład zewnętrzny.

2.2. Ocena skutków

Ocena skutków załączona do niniejszego wniosku analizuje skutki dodatkowego opodatkowania sektora finansowego w kontekście celów polegających na (1) zapewnieniu wkładu sektora finansowego na rzecz finansów publicznych; (2) ograniczeniu niepożądanych zachowań rynkowych i tym samym stabilizacji rynku; oraz (3) unikaniu zaburzeń na rynku wewnętrznym. Ocena skutków analizuje dwa podstawowe warianty: podatek od transakcji finansowych (PTF) oraz podatek od działalności finansowej (PDF), a także różne warianty projektu związane z tymi podatkami; z oceny tej wynika, że PTF stanowi wariant preferowany.

Wydaje się, że PTF może potencjalnie przynieść znaczne dochody podatkowe z sektora finansowego, ale podobnie jak PDF, wiąże się także z ryzykiem pewnych negatywnych skutków dotyczących PKB i obniżenia wolumenu rynkowego transakcji. Aby uniknąć ryzyka delokalizacji, potrzebne jest skoordynowane podejście – zarówno na poziomie UE, tak aby uniknąć rozdrobnienia jednolitego rynku, jak i na poziomie międzynarodowym – zgodnie z ambicjami dotyczącymi współpracy w ramach G-20.

Poza tym, aby uwzględnić ryzyko w kontekście reakcji rynku i wpływu na wzrost, projekt PTF zawiera specjalne elementy ograniczające, które dotyczą skutków ekonomicznych i obciążenia wynikającego z podatku, potencjalnych strategii unikania opodatkowania i ryzyka delokalizacji:

- ogólnie zdefiniowany zakres podatku w odniesieniu do produktów, transakcji, rodzajów obrotów oraz podmiotów finansowych, jak również transakcji zawieranych w ramach grupy finansowej;
- zastosowanie zasady dotyczącej miejsca pobytu – opodatkowanie podmiotów finansowych w państwie członkowskim ustanowienia, niezależnie od lokalizacji transakcji. Dyrektywa zapewnia również opodatkowanie w UE, jeśli instytucja finansowa spoza UE zawiera

transakcję finansową ze stroną w UE i jeśli jeden z jej oddziałów w UE zawiera transakcję finansową;

- ustalenie stawek opodatkowania na odpowiednim poziomie, tak aby zminimalizować potencjalny wpływ na koszt kapitału dla celów inwestycyjnych innych niż finansowe;
- wyłączenie z zakresu PTF transakcji na rynkach pierwotnych dotyczących zarówno papierów wartościowych (akcji, obligacji), tak aby nie ograniczać możliwości pozyskiwania kapitału przez spółki i rządy, jak i walut. To wyłączenie rynków pierwotnych jest zgodne z długoterminową praktyką polityczną zapisaną także w dyrektywie 2008/7/WE;
- wydzielenie działalności związanej z zaciąganiem i udzielaniem kredytów przez prywatne gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa lub instytucje finansowe, jak również innych bieżących działań finansowych, takich jak kredyty hipoteczne lub transakcje płatnicze;
- wyłączenie transakcji finansowych przykładowo z Europejskim Bankiem Centralnym (EBC) i krajowymi bankami centralnymi z zakresu PTF, tak aby dyrektywa nie wpłynęła na możliwości refinansowania instytucji finansowych ani na instrumenty polityki pieniężnej.

Biorąc pod uwagę środki ograniczające przewidziane w faktycznie proponowanym PTF, oczekuje się, że negatywny wpływ na poziom PKB w perspektywie długoterminowej będzie ograniczony do około 0,5 % w porównaniu ze scenariuszem bazowym.

Ocena skutków wykazuje, że PTF wpłynie na zachowanie rynku i modele biznesowe w sektorze finansowym. Związane z podatkiem zwiększenie kosztów transakcji może wpłynąć na automatyczne systemy transakcyjne na rynkach finansowych, tak że koszty te w znacznym stopniu ograniczyłyby zysk krańcowy. W szczególności dotyczy to modelu biznesowego transakcji wysokiej częstotliwości fizycznie ściśle powiązanych z platformami obrotu, na których instytucje finansowe realizują liczne transakcje o wysokim wolumenie, ale niskiej marży. Konieczne może być ich zastąpienie algorytmami, które generują mniej liczne transakcje, wykazujące jednak wyższą marżę (przed opodatkowaniem).

Ocena skutków wykazuje również, że PTF będzie mieć progresywny efekt dystrybucyjny, tj. jego wpływ będzie rósł proporcjonalnie do dochodu, ponieważ grupy o wyższych dochodach w większym stopniu korzystają z usług sektora finansowego. W szczególności dotyczy to PTF w razie ograniczenia go do transakcji dotyczących instrumentów finansowych, takich jak obligacje i akcje, a także instrumenty pochodne oparte na obligacjach i akcjach. Niniejszy wniosek nie będzie miał niemal żadnego wpływu na prywatne gospodarstwa domowe i MŚP nieinwestujące aktywnie na rynkach finansowych ze względu na elementy rozdzielające, zawarte w projekcie PTF.

Rozkład geograficzny dochodów z podatku zależy od projektu technicznego podatku. Zgodnie z niniejszą dyrektywą rozkład geograficzny będzie zależeć od miejsca ustanowienia instytucji finansowych uczestniczących w transakcjach finansowych, a nie od miejsca obrotu instrumentami finansowymi. Potencjalnie spowoduje to mniejszą koncentrację dochodu podatkowego, szczególnie w sytuacjach, gdy instytucje finansowe interweniują na platformie obrotów w imieniu instytucji finansowych ustanowionych w innym państwie członkowskim.

Poprzez akty delegowane dyrektywa zapewnia także zdefiniowanie środków specjalnych dotyczących oszustw podatkowych, unikania opodatkowania i nadużyć na poziomie państw

członkowskich i Unii. Klauzula przeglądowa pozwoli na przeanalizowanie po trzech latach od wdrożenia wpływu PTF na odpowiednie funkcjonowanie rynku wewnętrznego, rynków finansowych i gospodarki realnej, biorąc pod uwagę postęp w opodatkowaniu sektora finansowego w kontekście międzynarodowym.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

3.1. Podstawa prawna

Właściwą podstawę prawną proponowanej dyrektywy stanowi art. 113 TFUE. Wniosek ma na celu harmonizację przepisów prawnych dotyczących podatków pośrednich od transakcji finansowych, co jest konieczne, aby zapewnić odpowiednie funkcjonowanie rynku wewnętrznego i uniknąć zaburzeń konkurencji.

3.2. Pomocniczość i proporcjonalność

Jednolite zdefiniowanie podstawowych cech PTF na poziomie UE jest niezbędne, aby uniknąć delokalizacji transakcji i uczestników rynku, a także substytucji instrumentów finansowych w ramach UE. Innymi słowy, jednolite zdefiniowanie PTF na poziomie UE jest konieczne, aby zapewnić odpowiednie funkcjonowanie rynku wewnętrznego i uniknąć zakłóceń konkurencji w UE.

Z podobnych względów jednolite zdefiniowanie PTF na poziomie UE może grać ważną rolę w ograniczaniu istniejącego rozdrobnienia rynku wewnętrznego, w tym związanego z różnymi produktami sektora finansowego, które często służą jako bliskie substytuty. Brak harmonizacji PTF prowadziły do arbitrażu podatkowego i potencjalnego podwójnego opodatkowania lub braku opodatkowania. Taki brak nie tylko uniemożliwiłby realizację transakcji finansowych na jednolitych warunkach, ale także wpłynąłby na dochody państw członkowskich. Poza tym na sektor finansowy nałożone zostałyby dodatkowe koszty zgodności wynikające z nadmiernie różniących się systemów podatkowych.

Wniosek ten wspierają dowody wynikające z doświadczenia. Krajowe podatki od transakcji finansowych jak dotąd powodowały delokalizację działalności i/lub instytucji lub były – tak aby uniknąć powyższego – zaprojektowane w taki sposób, że nakładano je tylko na stosunkowo niemobilną podstawę opodatkowania, często nie obejmując podatkiem bliskich substytutów. W związku z tym harmonizacja głównych koncepcji i koordynacja wdrożenia na poziomie UE są warunkiem koniecznym udanego zastosowania podatków od transakcji finansowych i uniknięcia zaburzeń. Takie działanie UE będzie również wspierać pożądane podejście.

Niniejszy wniosek skupia się zatem na ustanowieniu wspólnej struktury podatku i wspólnych postanowień dotyczących wymagalności podatku. W związku z tym wniosek pozostawia państwom członkowskim wystarczający margines swobody, jeśli chodzi o faktyczne określenie stawek opodatkowania powyżej minimum i specyfikację zobowiązań zakresie rachunkowości i sprawozdawczości, jak również zapobieganie oszustwom podatkowym, unikaniu opodatkowania i nadużyciom.

Wspólne ramy PTF w UE są zatem zgodne z zasadą pomocniczości i zasadą proporcjonalności określonymi w art. 5 Traktatu UE. Cele niniejszego wniosku nie mogą być w wystarczającym stopniu zrealizowane przez państwa członkowskie i w związku z tym – ze względu na konieczność zapewnienia odpowiedniego funkcjonowania rynku wewnętrznego – można je lepiej zrealizować na poziomie unijnym.

Proponowana harmonizacja w formie dyrektywy, a nie rozporządzenia, nie wykracza poza zakres konieczny do osiągnięcia tych celów, po pierwsze i przede wszystkim, poza zapewnienie odpowiedniego funkcjonowania rynku wewnętrznego. W związku z tym jest ona zgodna z zasadą proporcjonalności.

3.3. Szczegółowe wyjaśnienie wniosku

3.3.1. Rozdział I (Przedmiot, zakres i definicje)

Rozdział ten określa podstawowe ramy proponowanego PTF w UE. PTF ma na celu opodatkowanie transakcji brutto przed kompensatą.

Zakres opodatkowania jest szeroki, ponieważ ma on objąć transakcje dotyczące wszelkiego rodzaju instrumentów finansowych, gdyż są one często bliskimi substytutami. W związku z tym zakres podatku obejmuje instrumenty zbywalne na rynku kapitałowym, instrumenty rynku pieniężnego (z wyłączeniem instrumentów płatniczych), jednostki lub udziały w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania (które obejmują przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) oraz alternatywne fundusze inwestycyjne⁸) i umowy dotyczące instrumentów pochodnych. Poza tym zakres podatku nie jest ograniczony do obrotu na rynkach zorganizowanych, takich jak rynki regulowane, wielostronne platformy obrotu, ale obejmuje również inne rodzaje transakcji, w tym transakcje pozagiełdowe. Nie jest on również ograniczony do przekazania prawa własności, ale raczej reprezentuje podjęte zobowiązanie, uwzględniając to, czy dany instrument finansowy przejmuje ryzyko powiązane z danym instrumentem finansowym („zakup i sprzedaż”). Również w przypadku gdy umowa dotycząca instrumentów pochodnych skutkuje dostawą instrumentów finansowych, poza opodatkowaną umową dotyczącą instrumentów pochodnych, opodatkowaniu podlega także dostawa instrumentu finansowego, pod warunkiem spełnienia wszystkich innych warunków dla celów opodatkowania.

Z zakresu wyłączono jednak transakcje z Europejskim Bankiem Centralnym i krajowymi bankami centralnymi, tak aby uniknąć wszelkiego negatywnego wpływu na możliwości refinansowania instytucji finansowych lub generalnie na politykę pieniężną.

W szczególności, zarówno dla instrumentów finansowych, których zakup, sprzedaż i przekazanie podlegają opodatkowaniu, a także dla zawarcia lub zmiany umów dotyczących instrumentów pochodnych, właściwe ramy regulacyjne na poziomie UE zapewniają przejrzysty, wszechstronny i zatwierdzony zestaw definicji⁹. Zwłaszcza jeśli chodzi o umowy dotyczące instrumentów pochodnych, dotyczy to instrumentów pochodnych do celów inwestycyjnych. Z zastosowanych definicji wynika, że kasowe transakcje walutowe nie są opodatkowanymi transakcjami finansowymi, podczas gdy umowy dotyczące walutowych instrumentów pochodnych są. Podatek

⁸ Odniesienie to dotyczy definicji instrumentów finansowych zawartej w załączniku I do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniającej dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającą dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1). Definicja ta obejmuje jednostki uczestnictwa w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania. W związku z tym akcje i jednostki w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) zgodnie z definicją w art. 1 ust. 2 dyrektywy 2009/65/WE (Dz.U. L 302, 17.11.2009, s. 32) oraz alternatywnych funduszach inwestycyjnych (AFI) zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2011/61/UE (Dz.U. L 174, 1.7.2011, s. 1) są instrumentami finansowymi. Zapisy na te instrumenty i ich wykup uznaje się zatem za transakcje finansowe w rozumieniu niniejszego wniosku.

⁹ Głównie dyrektywa 2004/39/WE (patrz poprzedni przypis).

obejmuje również kontrakty na instrumenty pochodne dotyczące towarów, podczas gdy transakcje towarowe z fizyczną dostawą są wyłączone.

Transakcje finansowe mogą również polegać na zakupie/sprzedaży lub przekazaniu produktów strukturyzowanych, oznaczających dostępne do obrotu papiery wartościowe lub inne instrumenty finansowe oferowane w ramach sekurytyzacji. Takie produkty są porównywalne z wszelkimi innymi instrumentami finansowymi i w związku z tym muszą być objęte definicją instrumentu finansowego zastosowanym w niniejszym wniosku. Wyłączenie ich z zakresu PTF zapewniłoby możliwości unikania opodatkowania. Ta kategoria produktów obejmuje w szczególności kwity, warranty i certyfikaty, a także sekurytyzację bankową polegającą zwykle na transferze na rynek ryzyka kredytowego związanego z aktywami, takimi jak kredyty hipoteczne lub pożyczki, jak również sekurytyzację ubezpieczeniową, która polega na transferze innych rodzajów ryzyka, na przykład ryzyka przyjęcia do ubezpieczenia.

Zakres podatku jest jednak ukierunkowany na transakcje finansowe przeprowadzane przez instytucje finansowe, działające jako strona transakcji finansowej na własny rachunek lub na rachunek innej osoby, lub działające w imieniu strony transakcji. Takie podejście zapewnia powszechne zastosowanie PTF. W praktyce zwykle wynika to z właściwych zapisów w księgach.

Definicja instytucji finansowych jest szeroka i w zasadzie obejmuje przedsiębiorstwa inwestycyjne, rynki zorganizowane, instytucje kredytowe, zakłady ubezpieczeń i reasekuracji, przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania i ich spółki zarządzające, fundusze emerytalne i ich zarządzających, spółki holdingowe, finansowe spółki leasingowe, jednostki specjalnego przeznaczenia, a jeśli to możliwe, odwołuje się definicji przedstawionych we właściwych unijnych przepisach prawnych do celów regulacyjnych. Poza tym za instytucje finansowe należy uznać inne osoby prowadzące określoną działalność finansową na znaczną skalę.

W odniesieniu do kwestii szczegółowych proponowana dyrektywa zapewnia przekazanie uprawnień.

Za instytucje finansowe nie uznaje się partnerów centralnych (CCP), centralnych depozytów papierów wartościowych (CDPW), międzynarodowych depozytów centralnych papierów wartościowych (MDCPW), w takim zakresie, w jakim realizują one funkcje nie uznawane same w sobie za działalność handlową. Instytucje te stanowią także podstawę bardziej wydajnego i przejrzystego funkcjonowania rynków finansowych.

Terytorialne zastosowanie proponowanego PTF i prawa państw członkowskich do opodatkowania zdefiniowano w oparciu o zasadę siedziby. Aby transakcja finansowa podlegała opodatkowaniu w UE, jedna ze stron transakcji musi posiadać siedzibę na terytorium państwa członkowskiego. Opodatkowanie będzie miało miejsce w państwie członkowskim, w którym znajduje się siedziba instytucji finansowej, pod warunkiem że instytucja ta jest stroną transakcji, działającą na własny rachunek lub na rachunek innego podmiotu, bądź też działa w imieniu strony transakcji.

Jeśli siedziby różnych instytucji finansowych, będących stronami transakcji lub działających w imieniu takich stron, znajdują się na terytorium różnych państw członkowskich, te różne państwa członkowskie będą miały prawo do nałożenia na transakcję podatku według stawek określonych przez nie zgodnie z niniejszym wnioskiem. Jeżeli dane siedziby znajdują się na terytorium państwa, które nie należy do Unii, transakcja nie podlega PTF w UE, chyba że jedna ze stron transakcji ustanowiona jest w UE; w takim przypadku instytucja finansowa państwa trzeciego zostanie również uznana za posiadającą siedzibę, a transakcja stanie się opodatkowana w danym państwie członkowskim. W razie realizacji transakcji na platformach obrotu poza UE, transakcje będą

podlegać opodatkowaniu, jeżeli przynajmniej jedno przedsiębiorstwo realizujące transakcję lub pośredniczące w transakcji znajduje się w UE.

Jeżeli jednak osoba zobowiązana do zapłaty podatku będzie w stanie udowodnić brak powiązania pomiędzy treścią ekonomiczną transakcji a terytorium któregośkolwiek państwa członkowskiego, instytucja finansowa może być uznana za nieustanowioną w państwie członkowskim.

Poza tym, jeżeli instrumenty finansowe, których zakup i sprzedaż podlegają opodatkowaniu, stanowią przedmiot transferu pomiędzy podmiotami z grupy, to przekazanie podlega opodatkowaniu, nawet jeśli nie stanowi zakupu lub sprzedaży.

Z powyższego wynika, że zgodnie z logiką PTF, która uwzględnia wskazane powyżej cele, wielu działań finansowych nie uznaje się za transakcje finansowe. Poza omówionym powyżej wyłączeniem rynków pierwotnych, zakres PTF nie obejmuje wielu bieżących działań finansowych istotnych dla obywateli i przedsiębiorstw. Należy do nich zawieranie umów ubezpieczeniowych, zaciąganie kredytów hipotecznych i kredytów konsumpcyjnych, usługi płatnicze itp. (choć późniejszy obrót wymienionymi produktami poprzez produkty strukturyzowane podlega opodatkowaniu). Opodatkowaniu PTF nie podlegają również transakcje walutowe na rynku kasowym, co chroni swobodny przepływ kapitału. PTF obejmuje jednak umowy dotyczące instrumentów pochodnych opartych na transakcjach walutowych, ponieważ nie są one takimi transakcjami walutowymi.

3.3.2. Rozdział II (Wymagalność, podstawa opodatkowania i stawki)

PTF staje się wymagalny w momencie zaistnienia transakcji finansowej. Późniejszego anulowania nie można uznać za przyczynę wyłączenia wymagalności podatku, chyba że w przypadku pomyłek.

Ponieważ zakup/sprzedaż lub przekazanie określonych instrumentów finansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych) z jednej strony, a także zakup/sprzedaż, przekazanie, zawarcie lub zmiana umów dotyczących instrumentów pochodnych z drugiej strony mają odmienny charakter i cechy, muszą się wiązać z odmiennymi kwotami do opodatkowania.

Do celów zakupu i sprzedaży określonych instrumentów finansowych (innych niż instrumenty pochodne) zwykle określona będzie cena lub inna forma zapłaty. Zgodnie z logiką to ją definiuje się jako podstawę opodatkowania. Chcąc jednak uniknąć zaburzeń rynkowych, niezbędne są specjalne przepisy, w przypadku gdy zapłata jest niższa od ceny rynkowej lub dla transakcji pomiędzy podmiotami z grupy oraz transakcji wykraczających poza pojęcie „zakupu” i „sprzedaży”. W tych przypadkach podstawą opodatkowania będzie cena rynkowa ustalona w warunkach pełnej konkurencji w momencie zaistnienia wymagalności PTF.

W przypadku zakupu/sprzedaży, przekazania, zawarcia lub zmiany umów dotyczących instrumentów pochodnych, podstawą opodatkowania do celów PTF jest wartość nominalna w momencie zakupu/sprzedaży, przekazania, zawarcia lub zmiany umowy dotyczącej instrumentów pochodnych. Takie podejście umożliwi proste i łatwe zastosowanie PTF do umów dotyczących instrumentów pochodnych, przy jednoczesnym zapewnieniu niskich kosztów zgodności z przepisami i kosztów administracyjnych. Ponadto podejście to utrudnia sztuczne redukcje obciążeń podatkowych poprzez kreatywną strukturę kontraktów dla umów dotyczących instrumentów pochodnych ze względu na brak zachęty podatkowej na przykład do zawarcia umowy dotyczącej tylko różnic cen lub wartości. Poza tym oznacza ono opodatkowanie w momencie zakupu/sprzedaży, przekazania, zawarcia lub zmiany kontraktu, a nie opodatkowanie przepływów

pieniężnych w różnych momentach w cyklu funkcjonowania umowy. Stawka zastosowana w tym przypadku powinna być raczej niska, tak aby określić odpowiednie obciążenie podatkowe.

W państwach członkowskich konieczne mogą być specjalne przepisy, tak aby zapobiec oszustwom podatkowym, unikaniu opodatkowania i nadużyciom (patrz również pkt. 3.3.3). Na przykład jeśli wartość nominalna jest sztucznie podzielona, wartość nominalna swapu mogłaby być podzielona przez arbitralnie duży współczynnik, a wszystkie płatności zostaną pomnożone przez ten sam współczynnik. W ten sposób przepływy pieniężne instrumentu nie ulegną zmianie, ale nastąpi arbitralne zmniejszenie podstawy opodatkowania.

Konieczne są przepisy szczególne celem określenia podstawy opodatkowania dla transakcji, w których podstawa opodatkowania lub jej części wyrażone są w walucie innej niż waluta państwa członkowskiego, w którym nakłada się podatek.

Zakup/sprzedaż lub przekazanie określonych instrumentów finansowych innych niż instrumenty pochodne z jednej strony, a także zakup/sprzedaż, przekazanie, zawarcie lub zmiana umów dotyczących instrumentów pochodnych z drugiej strony mają odmienny charakter. Poza tym rynek prawdopodobnie odmiennie zareaguje na nałożenie podatku od transakcji finansowych na te dwie kategorie instrumentów. Z tego względu oraz aby zapewnić zasadniczo jednolite opodatkowanie, należy zróżnicować stawki dla tych dwóch kategorii.

Stawki powinny także uwzględniać różnice we właściwej metodzie określania kwoty do opodatkowania.

Zasadniczo proponuje się ustanowienie minimalnych stawek podatkowych (powyżej których istnieje pole do manewru dla polityk krajowych) na poziomie wystarczająco wysokim, aby osiągnąć cel harmonizacyjny niniejszej dyrektywy. Jednocześnie proponowane stawki są wystarczająco niskie, aby zminimalizować ryzyko delokalizacji.

3.3.3. Rozdział III (Płatność PTF, powiązane zobowiązania i zapobieganie oszustwom podatkowym, unikaniu opodatkowania i nadużyciom)

Niniejszy wniosek określa zakres PTF przez odniesienie do transakcji finansowych, których stroną jest instytucja finansowa mająca siedzibę na terytorium państwa członkowskiego (działająca na własny rachunek lub na rachunek innego podmiotu), lub transakcji, w przypadku których instytucja działa w imieniu strony. Faktycznie, większość transakcji na rynkach finansowych zawieranych jest przez instytucje finansowe, natomiast PTF powinien koncentrować się na sektorze finansowym, a nie na obywatelach. To instytucje finansowe zatem powinny być zobowiązane do zapłaty podatku organom podatkowym. Państwa członkowskie powinny jednak mieć możliwość solidarnego zobowiązania innych osób do zapłaty tego podatku, w tym w przypadku gdy strona transakcji ma swoją siedzibę główną poza Unią Europejską.

Wiele transakcji finansowych zawieranych jest z wykorzystaniem środków elektronicznych. W takich przypadkach PTF powinien być należny bezzwłocznie w momencie zaistnienia wymagalności. W innych przypadkach PTF powinien być należny w terminie, który jest wystarczająco długi, aby umożliwić manualną realizację płatności, i jednocześnie zapobiega powstawaniu nieuzasadnionych korzyści dla danej instytucji finansowej związanych z przepływem pieniężnym. Za odpowiedni w tym sensie należy uznać okres trzech dni roboczych.

Państwa członkowskie powinny być zobowiązane do podjęcia odpowiednich kroków, aby nałożyć PTF dokładnie i terminowo, a także zapobiegać oszustwom podatkowym, unikaniu opodatkowania i nadużyciom.

W tym kontekście państwa członkowskie powinny zastosować obowiązujące i przyszłe unijne przepisy prawne w sprawie rynków finansowych, które określają zobowiązania sprawozdawcze i zobowiązania w zakresie utrzymania danych w odniesieniu do transakcji finansowych.

W razie potrzeby, państwa członkowskie powinny równomiernie zastosować dostępne instrumenty współpracy administracyjnej, dotyczące oszacowania i windykacji podatków, w szczególności dyrektywę Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego w sprawie współpracy administracyjnej w obszarze opodatkowania i uchylającą dyrektywę 77/799/EWG¹⁰ (obowiązującą od dnia 1 stycznia 2013 r.), dyrektywę Rady 2010/24/WE z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy windykacji roszczeń dotyczących podatków i innych działań¹¹ (obowiązującą od dnia 1 stycznia 2012 r.). Należy również odpowiednio zastosować inne instrumenty, na przykład wielostronną konwencję pomiędzy OECD a Radą Europejską w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych¹².

W odniesieniu do kwestii szczegółowych proponowana dyrektywa zapewnia przekazanie uprawnień.

Wraz z podejściem koncepcyjnym stanowiącym podstawę PTF (szeroki zakres, zasada siedziby, brak zwolnień) zasady przedstawione powyżej pozwolą na minimalizację oszustw podatkowych, unikania opodatkowania i nadużyć.

3.3.4. Rozdział IV (Przepisy końcowe)

Z celu harmonizacyjnego niniejszego wniosku wynika, że państwa członkowskie nie powinny mieć możliwości utrzymywania lub wprowadzania podatków od transakcji finansowych innych niż PTF, będący przedmiotem proponowanej dyrektywy, lub VAT. Faktycznie, jeśli chodzi o VAT, w dalszym ciągu powinno obowiązywać prawo wyboru opodatkowania wynikające z art. 137 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej¹³. Inne podatki, takie jak podatki od składek ubezpieczeniowych itp. mają oczywiście odmienny charakter, podobnie jak opłaty rejestracyjne od transakcji finansowych, jeśli reprezentują faktyczny zwrot kosztów lub wynagrodzenie za wykonaną usługę. W związku z tym niniejszy wniosek nie dotyczy takich podatków i opłat.

W dalszym ciągu zasadniczo w pełni obowiązują postanowienia dyrektywy 2008/7/WE Rady z dnia 12 lutego 2008 r. dotyczącej podatków pośrednich od gromadzenia kapitału¹⁴. Przykładowo oznacza to, że PTF w UE nie podlega emisja na rynku pierwotnym – jak wspomniano w art. 5 ust. 2 dyrektywy 2008/7/WE – akcji lub innych papierów wartościowych tego samego rodzaju, świadectw reprezentujących takie papiery wartościowe, obligacji – w tym rządowych – lub innych zbywalnych papierów wartościowych dotyczących pożyczek. Aby uniknąć potencjalnego konfliktu pomiędzy

¹⁰ Dz.U. L 64 z 11.3.2011, s. 1.

¹¹ Dz.U. L 84 z 31.3.2010, s. 1.

¹²

<http://www.oecdilibrary.org/docserver/download/fulltext/2311331e.pdf?expires=1309623132&id=id&accname=ocid194935&checksum=37A9732331E7939B3EE154BB7EC53C41>

¹³ Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1.

¹⁴ Dz.U. L 46 z 21.2.2008, s. 11.

tymi dwoma dyrektywami, należy jednak zapewnić pierwszeństwo dyrektywy proponowanej w niniejszym wniosku wobec przepisów dyrektywy 2008/7/WE.

4. WPLYW NA BUDŻET

Według wstępnych obliczeń, w zależności od reakcji rynku, dochody podatkowe mogłyby wynieść 57 mld rocznie w całej UE.

Dyrektywa, której dotyczy wniosek, przyniosłaby głównie nowe źródło dochodów dla państw członkowskich i budżetu UE, zgodnie z wnioskiem z dnia 29 czerwca 2011 r. dotyczącym decyzji Rady w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej.

Dochody z PTF w UE mogą być w całości lub w części wykorzystane jako zasób własny budżetu UE, zastępując niektóre istniejące zasoby własne wpłacane z budżetów krajowych, co wspomogłoby wysiłki na rzecz konsolidacji budżetowej w państwach członkowskich. Komisja przedstawi odrębne niezbędne uzupełniające wnioski odnośnie do sposobu wykorzystania PTF jako źródła dla budżetu UE.

Wniosek

DYREKTYWA RADY

w sprawie wspólnego systemu podatku od transakcji finansowych i zmieniająca dyrektywę 2008/7/WE

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 113,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego¹⁵,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹⁶,

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Ostatni kryzys finansowy spowodował debaty na wszystkich poziomach dotyczące ewentualnego dodatkowego opodatkowania sektora finansowego, a w szczególności podatku od transakcji finansowych (PTF). Debaty te wynikają z chęci zapewnienia udziału sektora finansowego w pokrywaniu kosztów kryzysu oraz jego przyszłego sprawiedliwego opodatkowania w porównaniu z innymi sektorami; zniechęcenia do podejmowania nadmiernie ryzykownych działań przez instytucje finansowe; uzupełnienia środków regulacyjnych mających na celu unikanie przyszłych kryzysów oraz wygenerowania dodatkowych dochodów dla budżetów ogólnych lub specjalnych celów politycznych.
- (2) Aby zapobiec zaburzeniom powodowanym przez środki przyjmowane jednostronnie przez państwa członkowskie, pamiętając o wyjątkowo wysokiej mobilności większości istotnych transakcji finansowych i tym samym, aby zapewnić właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego, ważne jest zharmonizowanie podstawowych cech PTF w państwach członkowskich na poziomie Unii. W związku z tym należy unikać zachęt do arbitrażu podatkowego w Unii, zaburzeń alokacji pomiędzy rynkami finansowymi w Unii, a także możliwości podwójnego opodatkowania lub braku opodatkowania.
- (3) Jeśli rynek wewnętrzny ma funkcjonować właściwie, PTF powinien obowiązywać w odniesieniu do szerokiego spektrum instrumentów finansowych, w tym produktów strukturyzowanych, zarówno na rynkach zorganizowanych, jak i w obrocie pozagiełdowym,

¹⁵ Dz.U. C ... z ..., s. ...

¹⁶ Dz.U. C ..., ..., s. ...

a także w odniesieniu do zawierania i zmiany wszystkich kontraktów na instrumenty pochodne. Z tej samej przyczyny powinien on być nałożony na szeroko określoną grupę instytucji finansowych.

- (4) Definicja instrumentów finansowych w załączniku I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/39/WE z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniającej dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającej dyrektywę Rady 93/22/EWG (MiFID)¹⁷ obejmuje jednostki w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania. Oznacza to, że akcje i jednostki w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) zgodnie z definicją w art. 1 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS)¹⁸ oraz alternatywne fundusze inwestycyjne (AFI) zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010¹⁹ są instrumentami finansowymi. W związku z tym zapis i umorzenie tych instrumentów to transakcje, które powinny podlegać PTF.
- (5) Aby utrzymać efektywne i przejrzyste funkcjonowanie rynków finansowych, z zakresu podmiotowego niniejszej dyrektywy należy wyłączyć pewne podmioty, w takim zakresie, w jakim realizują one funkcje nie uznawane same w sobie za działalność handlową, ale ułatwiającą obrót, lub zawierają transakcje finansowe, aby zapewnić wsparcie finansowe państwom członkowskim.
- (6) PTF nie powinny podlegać transakcje z krajowymi bankami centralnymi, tak samo jak transakcje z Europejskim Bankiem Centralnym, tak aby uniknąć wszelkiego negatywnego wpływu na możliwości refinansowania instytucji finansowych lub ogólnie na politykę pieniężną.
- (7) Z wyjątkiem zawierania lub zmiany umów dotyczących instrumentów pochodnych z zakresu PTF należy wyłączyć większość transakcji na rynku pierwotnym i transakcji istotnych dla obywateli i przedsiębiorstw, takich jak zawieranie umów ubezpieczeniowych, kredyty hipoteczne, kredyty konsumpcyjne lub usługi płatnicze, tak aby nie ograniczać możliwości pozyskiwania kapitału przez spółki i rządy, a także uniknąć wpływu na gospodarstwa domowe.
- (8) Należy zharmonizować wymagalność i podstawę opodatkowania, tak aby unikać zaburzeń na rynku wewnętrznym.
- (9) Wymagalności nie powinna być bezpodstawnie opóźniana i PTF powinien być wymagalny w momencie zaistnienia transakcji finansowej.
- (10) W celu zapewnienia możliwie najłatwiejszego ustalania podstawy opodatkowania, tak by ograniczyć koszty dla przedsiębiorstw i administracji podatkowych, w przypadku transakcji finansowych innych niż związane z umowami dotyczącymi instrumentów pochodnych,

¹⁷ Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1-44.

¹⁸ Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32-96.

¹⁹ Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 1-73.

należy odnosić się zwykle do zapłaty przekazanej w kontekście transakcji. Jeśli zapłata nie została przekazana lub przekazana zapłata jest niższa od ceny rynkowej, za godziwe odzwierciedlenie wartości transakcji należy uznać cenę rynkową. Podobnie celem ułatwienia obliczeń, w przypadku zakupu/sprzedaży, przekazania, zawarcia lub zmiany umów dotyczących instrumentów pochodnych należy stosować wartość nominalną.

- (11) W interesie równego traktowania należy stosować jedną stawkę opodatkowania w ramach każdej kategorii transakcji, czyli obrotu instrumentami finansowymi innymi niż instrumenty pochodne z jednej strony, a także zakupu/sprzedaży, przekazania, zawarcia i zmiany umów dotyczących instrumentów pochodnych z drugiej strony.
- (12) Aby opodatkowanie skupiało się na sektorze finansowym, a nie na obywatelach, i ponieważ zdecydowaną większość transakcji na rynkach finansowych realizują instytucje finansowe, podatek powinien być nałożony na te instytucje, bez względu na to, czy zawierają one transakcje we własnym imieniu, w imieniu innych podmiotów, na własny rachunek, czy na rachunek innych podmiotów.
- (13) Ze względu na wysoką mobilność transakcji finansowych i aby pomóc w ograniczeniu potencjalnego unikania opodatkowania, PTF powinien być nakładany w oparciu o zasadę siedziby.
- (14) Minimalne stawki opodatkowania powinny być ustalone na poziomie wystarczająco wysokim, aby osiągnąć cel harmonizacyjny niniejszej dyrektywy. Jednocześnie stawki te muszą być wystarczająco niskie, aby zminimalizować ryzyko delokalizacji.
- (15) Państwa członkowskie powinny być zobowiązane do podjęcia odpowiednich kroków, aby zapewnić właściwe i terminowe nakładanie PTF. Aby zapewnić efektywne zapobieganie oszustwom podatkowym, unikaniu opodatkowania i nadużyciom, państwa członkowskie powinny być zobowiązane, w stosownych przypadkach, do stosowania istniejących instrumentów wzajemnej pomocy w sprawach fiskalnych, a także do korzystania ze zobowiązań sprawozdawczych i zobowiązań do utrzymania danych nałożonych na sektor finansowy zgodnie z właściwymi przepisami prawa.
- (16) Aby umożliwić przyjęcie bardziej szczegółowych przepisów dotyczących określania, czy dana działalność finansowa stanowi istotną część działalności przedsiębiorstwa, tak aby przedsiębiorstwo mogło być uznane za instytucję finansową dla celów niniejszej dyrektywy, a także bardziej szczegółowych przepisów dotyczących ochrony przed oszustwami podatkowymi, unikaniem opodatkowania i nadużyciami, należy przekazać Komisji uprawnienie do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do ustalenia środków niezbędnych w tym celu. Jest szczególnie istotne, aby Komisja przeprowadziła odpowiednie konsultacje w czasie prac przygotowawczych, w tym na poziomie eksperckim. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić terminowe i odpowiednie przekazanie właściwych dokumentów Radzie.
- (17) Aby uniknąć niezgodności pomiędzy niniejszą dyrektywą a dyrektywą Rady 2008/7/WE z dnia 12 lutego 2008 r. dotyczącą podatków pośrednich od gromadzenia kapitału²⁰, tę ostatnią należy odpowiednio zmienić.

²⁰ Dz.U. L 46 z 21. 2.2008, s. 11.

- (18) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, czyli harmonizacja podstawowych cech PTF na poziomie Unii, nie mogą zostać w wystarczającym stopniu zrealizowane przez państwa członkowskie i w związku z tym – ze względu na konieczność zapewnienia właściwego funkcjonowania jednolitego rynku – można je lepiej zrealizować na poziomie unijnym, Unia może zastosować środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w wymienionym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza zakres konieczny do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Rozdział I

Przedmiot, zakres i definicje

Artykuł 1 *Przedmiot i zakres*

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia wspólny system podatku od transakcji finansowych (PTF).
2. Niniejsza dyrektywa obowiązuje w odniesieniu do wszystkich transakcji finansowych, pod warunkiem że przynajmniej jedna strona transakcji została ustanowiona w państwie członkowskim i że stroną transakcji jest instytucja finansowa ustanowiona na terytorium państwa członkowskiego, działająca na własny rachunek lub na rachunek innej osoby, lub też działająca w imieniu strony transakcji.
3. Niniejsza dyrektywa nie obowiązuje w odniesieniu do następujących podmiotów:
 - a) Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej;
 - b) międzynarodowych instytucji finansowych utworzonych przez co najmniej dwa państwa członkowskie, których celem jest mobilizacja środków i zapewnienie pomocy finansowej na rzecz swoich członków, którzy doświadczają poważnych problemów w zakresie finansowania lub są zagrożeni takimi problemami, z zastrzeżeniem ust. 4 lit. c);
 - c) partnerów centralnych (ang. *Central Counter Parties*, CCP), jeśli pełnią funkcję CCP;
 - d) centralnych depozytów papierów wartościowych (CDPW), międzynarodowych depozytów centralnych papierów wartościowych (MDCPW), jeśli pełnią funkcję CDPW lub MDCPW.Jeśli podmiot nie podlega opodatkowaniu zgodnie z akapitem pierwszym, nie wyklucza to opodatkowania jego kontrahenta.
4. Niniejsza dyrektywa nie obowiązuje w odniesieniu do następujących transakcji:
 - a) transakcji na rynku pierwotnym wymienionych w art. 5 lit. c) rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1287/2006²¹, z wyjątkiem emisji i umorzenia akcji i jednostek

²¹ Dz.U. L 241 z 2.9.2006, s. 1.

w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) zgodnie z definicją w art. 1 ust. 2 dyrektywy 2009/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²² oraz alternatywnych funduszy inwestycyjnych (AFI) zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2011/61/UE Parlamentu Europejskiego i Rady²³;

- b) transakcji z Unią Europejską, Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, Europejskim Bankiem Centralnym, Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, a także instytucjami ustanowionymi przez Unię Europejską lub Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, których dotyczy Protokół w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej, w ramach limitów i na warunkach tego Protokołu, a także umów w sprawie jego wdrożenia lub umów w sprawie siedziby, w takim zakresie, w jakim nie spowoduje to zakłócenia konkurencji;
- c) transakcji z organizacjami lub instytucjami międzynarodowymi innymi niż wymienione w lit. b), uznanymi za takie przez organy publiczne państwa przyjmującego, w ramach limitów i na warunkach określonych przez konwencje międzynarodowe ustanawiające organy lub przez umowy w sprawie siedziby;
- d) transakcji z bankami centralnymi państw członkowskich.

Artykuł 2 *Definicje*

1. Do celów niniejszej dyrektywy obowiązują następujące definicje:

(1) „transakcja finansowa” oznacza:

- a) zakup i sprzedaż instrumentów finansowych przed kompensowaniem i rozliczeniem, w tym umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu i umowy z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, a także umowy udzielenia i zaciągnięcia pożyczek papierów wartościowych;
- b) transfery pomiędzy podmiotami z grupy, dotyczące praw do dysponowania instrumentami finansowymi w charakterze właściciela, a także wszelkie operacje równoważne wiążące się z przekazaniem ryzyka związanego z instrumentem finansowym, w przypadkach nie podlegających lit. a);
- c) zawarcie i zmianę umów dotyczących instrumentów pochodnych;

(2) „instrumenty finansowe” oznaczają instrumenty finansowe zdefiniowane w sekcji C załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁴, a także produkty strukturyzowane.

(3) „Umowy dotyczące instrumentów pochodnych” oznaczają instrumenty finansowe zdefiniowane w sekcji C pkt. 4-10 załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE;

²² Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32.

²³ Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 1.

²⁴ Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1.

- (4) „umowa z udzielonym przyrzeczeniem odkupu” i „umowa z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu” oznaczają umowy wymienione w art. 3 dyrektywy 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁵;
- (5) „umowa udzielenia pożyczki papierów wartościowych” i „umowa zaciągnięcia pożyczki papierów wartościowych” oznaczają umowy wymienione w art. 3 dyrektywy 2006/49/WE.
- (6) „produkty strukturyzowane” oznaczają zbywalne papiery wartościowe lub inne instrumenty finansowe oferowane w ramach sekurytyzacji w rozumieniu art. 4 pkt 36) dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁶ lub równoważne transakcje wiążące się z przekazaniem ryzyka innego niż ryzyko kredytowe;
- (7) „instytucja finansowa” oznacza, jedną z następujących pozycji:
- a) przedsiębiorstwo inwestycyjne zgodnie z definicją w art. 4 dyrektywy 2004/39/WE;
 - b) rynek regulowany zgodnie z definicją w art. 4 dyrektywy 2004/39/WE i wszelkie inne zorganizowane systemy lub platformy obrotu;
 - c) instytucję kredytową zgodnie z definicją w art. 4 dyrektywy 2006/48/WE;
 - d) zakład ubezpieczeń i zakład reasekuracji zgodnie z definicjami w art. 13 dyrektywy 2009/138/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁷;
 - e) przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) zgodnie z definicją w art. 1 dyrektywy 2009/65/WE i spółkę zarządzającą zgodnie z definicją w art. 2 dyrektywy 2009/65/WE;
 - f) fundusz emerytalny lub instytucję pracowniczych programów emerytalnych zgodnie z definicją w art. 6 lit. a) dyrektywy 2003/41/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁸, osoby zarządzające inwestycjami takiego funduszu lub instytucji;
 - g) alternatywny fundusz inwestycyjny (AFI) oraz zarządzającego alternatywnym funduszem inwestycyjnym (ZAFI) zgodnie z definicją w art. 4 dyrektywy 2011/61/UE;
 - h) jednostkę specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji zgodnie z definicją w art. 4 dyrektywy 2006/48/WE;
 - i) spółkę celową (podmiot specjalnego przeznaczenia) zgodnie z definicją w art. 13 ust. 26 dyrektywy 2009/138/WE;
 - j) wszelkie inne przedsiębiorstwo prowadzące jedną lub więcej z wymienionych poniżej działalności, jeżeli te działalności stanowią istotną część ich ogólnej działalności pod względem wolumenu lub wartości transakcji finansowych:
 - (i) działania wymienione w pkt 1, 2, 3, 6 załącznika I do dyrektywy 2006/48/WE;

²⁵ Dz.U. L 177 z 30.6.2006, s. 201.

²⁶ Dz.U. L 177 z 30.6.2006, s. 1.

²⁷ Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1.

²⁸ Dz.U. L 235 z 23.9.2003, s. 10.

- (ii) obrót dowolnymi instrumentami finansowymi na własny rachunek lub na rachunek klientów;
 - (iii) nabywanie udziałów w przedsiębiorstwach;
 - (iv) udział w instrumentach finansowych lub ich emisja;
 - (v) świadczenie usług dotyczących działań wymienionych w pkt (iv).
- (8) „partner centralny” (CCP) oznacza podmiot prawny, który pośredniczy pomiędzy kontrahentami w obrocie w ramach jednego lub więcej rynków finansowych, jako nabywca dla każdego sprzedającego i jako sprzedający dla każdego nabywcy;
- (9) „kompensowanie” ma znaczenie zdefiniowane w art. 2 dyrektywy 98/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁹;
- (10) „wartość nominalna” oznacza bazową wartość nominalną zastosowaną do wyliczenia płatności dokonywanych z tytułu danej umowy dotyczącej instrumentów pochodnych.
2. Zgodnie z art. 13 Komisja przyjmie akty delegowane określające szczegółowe zasady dotyczące ustalania, czy działalności wymienione w ust. 1 pkt 7 lit. j) stanowią istotną część ogólnej działalności przedsiębiorstwa.

Artykuł 3 *Ustanowienie*

1. Do celów niniejszej dyrektywy uznaje się, że instytucja finansowa została ustanowiona na terytorium państwa członkowskiego, jeśli spełniony jest dowolny z wymienionych poniżej warunków:
- a) instytucja finansowa została zatwierdzona przez władze danego państwa członkowskiego dla celów działania w takim charakterze, w odniesieniu do transakcji objętych tym zatwierdzeniem;
 - b) instytucja finansowa ma siedzibę w danym państwie członkowskim;
 - c) stały adres lub zwykłe miejsce pobytu instytucji finansowej znajduje się w danym państwie członkowskim;
 - d) instytucja finansowa ma oddział w danym państwie członkowskim, w odniesieniu do transakcji realizowanych przez ten oddział;
 - e) instytucja finansowa jest stroną działającą na własny rachunek lub na rachunek innej osoby, lub działającą w imieniu strony transakcji, w ramach transakcji finansowej z inną instytucją finansową ustanowioną w tym państwie członkowskim zgodnie z lit. a), b), c) lub d), lub z inną stroną ustanowioną na terytorium tego państwa członkowskiego, która nie jest instytucją finansową.

²⁹ Dz.U. L 166 z 11.6.1998, s. 45

2. W razie spełnienia więcej niż jednego warunku wymienionego w ust. 1 znaczenie w kontekście ustalenia państwa członkowskiego ustanowienia ma pierwszy warunek spełniony w kolejności od początku listy.
3. Nie naruszając przepisów ust. 1 instytucja finansowa nie jest uznana za ustanowioną w rozumieniu tego ustępu, jeżeli podmiot odpowiedzialny za zapłatę PTF udowodni brak powiązania pomiędzy gospodarczą istotą transakcji a terytorium któregośkolwiek państwa członkowskiego.
4. Podmiot niebędący instytucją finansową zostanie uznany za ustanowiony w państwie członkowskim, jeżeli jego siedziba statutowa lub – w przypadku osoby fizycznej – stały adres lub normalne miejsce zamieszkania, znajduje się w tym państwie, lub jeśli podmiot ten ma oddział w tym państwie, w odniesieniu do transakcji finansowych zawieranych przez ten oddział.

Rozdział II

Wymagalność, podstawa opodatkowania i stawki

Artykuł 4 *Wymagalność PTF*

1. PTF staje się wymagalny w przypadku każdej transakcji finansowej w momencie jej zaistnienia.
2. Późniejsze anulowanie lub zmiana transakcji finansowej nie wpływają na wymagalność podatku, w przypadku pomyłek.

Artykuł 5 *Podstawa opodatkowania dla celów PTF w razie transakcji finansowych innych niż związane z umowami dotyczącymi instrumentów pochodnych*

1. W przypadku transakcji finansowych innych niż wymienione w art. 2 ust. 1 pkt 1) lit. c) oraz, w przypadku umów dotyczących instrumentów pochodnych, w art. 2 ust. 1 pkt 1) lit. a) i b), podstawa opodatkowania obejmuje wszystko, co stanowi zapłatę za przekazanie uiszczoną przez kontrahenta lub stronę trzecią lub należną od kontrahenta lub strony trzeciej.
2. Nie naruszając przepisów ust. 1 w przypadkach wymienionych w niniejszym ustępie podstawą opodatkowania jest cena rynkowa ustalona w momencie, gdy PTF staje się wymagalny:
 - a) jeżeli zapłata jest niższe od ceny rynkowej;
 - b) w przypadkach wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 1) lit. b).
3. Do celów ust. 2 cena rynkowa oznacza pełną kwotę, jaka zostałaby uiszczona w charakterze zapłaty za dany instrument finansowy w transakcji zawartej zgodnie z warunkami rynkowymi.

Artykuł 6

Podstawa opodatkowania w przypadku transakcji finansowych związanych z umowami dotyczącymi instrumentów pochodnych

W przypadku transakcji finansowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1) lit. c) i w odniesieniu do umów dotyczących instrumentów pochodnych, w art. 2 ust. 1 pkt 1) lit. a) i b), podstawę opodatkowania dla celów PTF stanowi wartość nominalne umowy dotyczącej instrumentów pochodnych w momencie transakcji finansowej.

W przypadku ustalenia więcej niż jednej wartości nominalnej do celów ustalenia podstawy opodatkowania stosuje się najwyższą wartość

Artykuł 7

Postanowienia ogólne dotyczące podstawy opodatkowania

Jeśli kwota właściwa, zgodnie z art. 5 lub art. 6, do celów ustalenia podstawy opodatkowania jest wyrażona w całości lub w części w walucie innej niż waluta państwa członkowskiego naliczającego podatek, obowiązującym kursem wymiany będzie ostatni kurs sprzedaży odnotowany momencie, gdy PTF staje się wymagalny na najbardziej reprezentatywnym rynku dewizowym danego państwa członkowskiego lub kurs wymiany ustalony przez odniesienie do tego rynku, zgodnie z zasadami określonymi przez państwo członkowskie.

Artykuł 8

Zastosowanie, struktura i poziom stawek

1. Państwa członkowskie stosują stawki PTF obowiązujące w momencie, gdy podatek ten staje się wymagalny.
2. Stawki ustalają poszczególne państwa członkowskie jako procent podstawy opodatkowania.

Stawki te nie są niż:

- a) 0,1 % w przypadku transakcji finansowych, o których mowa w art. 5;
 - b) 0,01 % w przypadku transakcji finansowych, o których mowa w art. 6.
3. Państwa członkowskie stosują tę samą stawkę dla wszystkich transakcji finansowych należących do tej samej kategorii zgodnie z ust. 2 lit. a) i b).

Rozdział III

Płatność PTF, powiązane zobowiązania i zapobieganie oszustwom podatkowym, unikaniu opodatkowania i nadużyciom

Artykuł 9

Podmiot odpowiedzialny za zapłatę PTF na rzecz organów podatkowych

1. W odniesieniu do każdej transakcji finansowej do zapłaty PTF zobowiązana jest każda instytucja finansowa spełniająca dowolny z wymienionych poniżej warunków:

- a) instytucja finansowa jest stroną transakcji, działając zarówno w swoim imieniu, jak i w imieniu innego podmiotu;
 - b) instytucja finansowa działa w imieniu strony transakcji; lub
 - c) transakcja finansowa została zrealizowana na jej rachunek.
- 2. Jeśli instytucja finansowa działała w imieniu innej instytucji finansowej lub na jej rachunek, do zapłaty PTF zobowiązane jest tylko ta inna instytucja finansowa.
 - 3. Każda strona transakcji, w tym osoby inne niż instytucje finansowe, staje się solidarnie odpowiedzialna za zapłatę podatku należnego od instytucji finansowej z tytułu takiej transakcji, jeśli instytucja finansowa nie zapłaci podatku należnego od niej w terminie określonym w art. 10 ust. 4.
 - 4. Państwa członkowskie mogą nałożyć odpowiedzialność solidarną za zapłatę podatku na osobę inną niż osoby zobowiązane do zapłaty PTF wymienione w ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu.

Artykuł 10

Przepisy dotyczące terminów zapłaty PTF, zobowiązań nałożonych w celu zapewnienia płatności i weryfikacji płatności

- 1. Państwa członkowskie określają zobowiązania rejestracyjne, księgowe, sprawozdawcze i inne, mające na celu zapewnienie efektywnej zapłaty PTF należnego organom podatkowym.
- 2. Państwa członkowskie przyjmują środki, aby dopilnować, by wszystkie podmioty zobowiązane do zapłaty PTF złożyły organom podatkowym deklarację zawierającą informacje potrzebne do wyliczenia PTF należnego za okres jednego miesiąca, w tym łączną wartość transakcji opodatkowanych poszczególnymi stawkami. Deklaracja PTF składana jest do dziesiątego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym PTF stał się wymagalny.
- 3. Jeżeli instytucje finansowe nie podlegają art. 25 ust. 2 dyrektywy 2004/39/WE, państwa członkowskie zapewniają zachowanie do dyspozycji właściwych organów przez okres przynajmniej pięciu lat istotnych danych dotyczących wszystkich transakcji finansowych zrealizowanych przez te instytucje finansowe, we własnym imieniu lub w imieniu innego podmiotu, na własny rachunek lub na rachunek innego podmiotu.
- 4. Państwa członkowskie zapewniają zapłatę należnego PTF organom podatkowym w następujących terminach:
 - a) w momencie naliczenia podatku w razie transakcji realizowanych elektronicznie;
 - b) w ciągu trzech dni roboczych od momentu naliczenia podatku we wszystkich innych przypadkach.
- 5. Państwa członkowskie zapewniają przeprowadzenie przez właściwe organy weryfikacji prawidłowości zapłaty podatku.

Artykuł 11

Postanowienia szczególne dotyczące zapobiegania oszustwom podatkowym, unikaniu opodatkowania i nadużyciom

1. Państwa członkowskie przyjmują środki, aby zapobiegać oszustwom podatkowym, unikaniu opodatkowania i nadużyciom.
2. Zgodnie z art. 13 Komisja może przyjąć akty delegowane określające środki, które mają zostać podjęte przez państwa członkowskie zgodnie z ust. 1.
3. W razie potrzeby państwa członkowskie stosują przyjęte przez Unię przepisy dotyczące współpracy w dziedzinie opodatkowania, w szczególności wprowadzone dyrektywami Rady 2011/16/UE i 2010/24/UE. Korzystają one również z już istniejących zobowiązań sprawozdawczych i zobowiązań do utrzymania danych dotyczących transakcji finansowych.

Rozdział IV

Przepisy końcowe

Artykuł 12

Inne podatki od transakcji finansowych

Państwa członkowskie nie utrzymują ani nie nakładają podatków od transakcji finansowych innych niż PTF, będący przedmiotem niniejszej dyrektywy, lub podatek od wartości dodanej określony w dyrektywie Rady 2006/112/WE³⁰.

Artykuł 13

Wykonywanie przekazania uprawnień

1. Uprawnienie do przyjmowania aktów delegowanych przekazuje się Komisji na warunkach określonych w niniejszym artykule.
2. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 2 ust. 2 i art. 11 ust. 2, następuje na czas nieokreślony od daty wymienionej w art. 18.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 2 ust. 2 i art. 11 ust. 2, może zostać w każdej chwili odwołane przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie uprawnień określone w danej decyzji. Odwołanie wchodzi w życie w dniu następującym po publikacji decyzji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w decyzji. Nie wpływa ona na ważność aktów delegowanych już obowiązujących.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja powiadamia o tym Radę.
5. Akt delegowany przyjęty zgodnie z art. 2 ust. 2 i art. 11 ust. 2 wchodzi w życie wyłącznie w przypadku braku sprzeciwu Rady w terminie dwóch miesięcy od zawiadomienia o tym

³⁰

Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1-118.

akcie Rady lub też jeśli przed upływem tego terminu Rada poinformuje Komisję, że nie zamierza zgłosić sprzeciwu. Termin ten wydłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Rady.

Artykuł 14 *Informowanie Parlamentu Europejskiego*

Komisja informuje Parlament Europejski o przyjęciu aktów delegowanych, o wszelkich sprzeciwach wobec nich oraz o odwołaniu przekazania uprawnień przez Radę.

Artykuł 15 *Zmiana dyrektywy 2008/7/WE*

W dyrektywie 2008/7/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) W art. 6 ust. 1 usuwa się lit. a).
- 2) Po art. 6 wprowadza się następujący artykuł:

„Artykuł 6a *Związek z dyrektywą .../.../UE*

Przepisy niniejszej dyrektywy nie naruszają przepisów dyrektywy Rady .../.../UE.³¹”

Artykuł 16 *Klauzula przeglądowa*

Co pięć lat i po raz pierwszy do dnia 31 grudnia 2016 r. Komisja przedstawi Radzie sprawozdanie na temat zastosowania niniejszej dyrektywy i, w stosownym przypadku, wniosek dotyczący jej zmiany.

W swoim sprawozdaniu Komisja przeanalizuje przynajmniej wpływ PTF na odpowiednie funkcjonowanie rynku wewnętrznego, rynków finansowych i gospodarki realnej, a także uwzględni postęp w opodatkowaniu sektora finansowego w kontekście międzynarodowym.

Artykuł 17 *Transpozycja*

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, najpóźniej do dnia 31 grudnia 2013 r., przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów oraz tabelę korelacji pomiędzy tymi przepisami a niniejszą dyrektywą.

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 1 stycznia 2014 r.

³¹ Dz.U. L,, s...

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 18
Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 19
Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli,

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

LEGISLACYJNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Dyrektywa Rady w sprawie wspólnego systemu podatku od transakcji finansowych i zmieniająca dyrektywę 2008/7/WE

1.2. Dziedzina(-y) polityki w strukturze ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa

14 05 Polityka podatkowa

1.3. Charakter wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczy **nowego działania**

1.4. Cel(-e)

1.4.1. Wieloletni(-e) cel(-e) strategiczny(-e) Komisji wskazany(-e) we wniosku/inicjatywie

Stabilność finansowa

1.4.2. Cel(-e) szczegółowy(-e) i działanie(-a) ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Cel szczegółowy nr 3

Rozwój nowej inicjatywy podatkowej i działań wspierających cele polityczne UE

Działanie(-a) ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Tytuł 14 Podatki i unia celna; ABB 05 Polityka podatkowa

1.4.3. Oczekiwany(-e) wynik(i)

Uniknięcie rozdrobnienia rynku wewnętrznego usług finansowych, biorąc pod uwagę coraz większą liczbę wprowadzanych nieskoordynowanych krajowych środków podatkowych.

Zapewnienia właściwego udziału instytucji finansowych w ponoszeniu kosztów ostatniego kryzysu i zapewnienia równego statusu tego sektora w porównaniu z innymi sektorami z podatkowego punktu widzenia.

Stworzenie odpowiednich środków zniechęcających do nadmiernie ryzykownych transakcji i uzupełnienie środków regulacyjnych mających na celu uniknięcie przyszłych kryzysów.

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. *Potrzeba(-y), która(-e) ma(-ją) zostać zaspokojona(-e) w perspektywie krótko- lub długoterminowej*

Wsparcie ogólnego celu stabilności w UE po kryzysie finansowym

1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej*

Wyłącznie poprzez działania na poziomie UE można uniknąć rozdrobnienia rynków finansowych pod względem działalności i w ujęciu transgranicznym, a także zapewnić równe traktowanie instytucji finansowych w UE i właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

Z doświadczenia wynika, że realizacja trzech powyższych celów poprzez wprowadzenie ogólnego PTF na poziomie krajowym bez poważnych skutków w zakresie delokalizacji jest właściwie niemożliwa (przykład Szwecji).

1.5.4. *Spójność z ewentualnymi innymi instrumentami finansowymi oraz możliwa synergia*

Podatki stanowią część globalnych ram postępowania naprawczego. Poza tym Komisja proponuje wykorzystanie wpływów z PTF jako przyszłego zasobu własnego.

1.6. Czas trwania działania i jego wpływu finansowego

Wniosek o **nieokreślonym czasie trwania**

1.7. Przewidywany(-e) tryb(-y) zarządzania

Wniosek ma wpływ finansowy na UE poprzez zwiększenie kosztów administracyjnych

Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane przez Komisję

Pośrednie zarządzanie scentralizowane poprzez przekazanie zadań wykonawczych:

Osobie odpowiedzialnej za wykonanie określonych działań na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej, określonej we właściwym podstawowym akcie prawnym w rozumieniu art. 49 rozporządzenia finansowego.

Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

Zarządzanie zdecentralizowane z państwami trzecimi

Zarządzanie wspólne z organizacjami międzynarodowymi (**proszę wyszczególnić**)

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Państwa członkowskie muszą przyjąć odpowiednie środki, aby zapewnić dokładne i terminowe

nakładanie PTF, w tym środki dla celów weryfikacji.

Wprowadzenie odpowiednich środków zapewniających zapłacenie podatku oraz monitorowanie i weryfikację prawidłowej płatności pozostawiono państwom członkowskim.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Zidentyfikowane ryzyko

1. Opóźnienia transpozycji dyrektywy na poziomie państw członkowskich
2. Ryzyko oszustw podatkowych, unikania opodatkowania i nadużyć
3. Ryzyko delokalizacji

2.2.2. Przewidywane metody kontroli

Artykuł 11 dyrektywy wymienia szczególne przepisy dotyczące zapobiegania oszustwom podatkowym, unikaniu opodatkowania i nadużyciom: akty delegowane i współpracę administracyjną w sprawach podatkowych.

Ryzyko delokalizacji uwzględnia się poprzez wybór odpowiednich stawek opodatkowania i szeroką definicję podstawy opodatkowania.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Proszę wskazać istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony.

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Dział(y) wieloletnich ram finansowych i pozycja(pozycje) wydatków w budżecie, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące pozycje w budżecie

Według działów wieloletnich ram finansowych i pozycji w budżecie.

Dział wieloletnich ram finansowych	Pozycja w budżecie	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer [treść]	Zróżnicowane/niezmieszane ⁽¹⁾	państw EFTA ²	krajów kandydujących ³	państw trzecich	w rozumieniu art. 18 ust. 1 lit. aa) rozporządzenia finansowego
	[XX.YY.YY.YY]	Zróżnicowane/niezmieszane	TAK/NIE	TAK/NIE	TAK/NIE	TAK/NIE

¹ Zróżnicowane = Środki zróżnicowane/ Niezmieszane = środki niezróżnicowane

² EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu.

³ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

- Nowe pozycje w budżecie, o których utworzenie się wnioskuje

Według działów wieloletnich ram finansowych i pozycji w budżecie.

Dział wieloletnich ram finansowych	Pozycja w budżecie	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer [treść.....]	Zróżnicowane/niezróżnicowane	państw EFTA	krajów kandydujących	państw trzecich	w rozumieniu art. 18 ust. 1 lit. aa rozporządzenia finansowego
	[XX.YY.YY.YY]		TAK/NIE	TAK/NIE	TAK/NIE	TAK/NIE

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych:	Numer	[treść
-------------------------------------	-------	--------------

Dyrekcja Generalna: <.....>			Rok N ⁴	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	... wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓŁEM
• Środki operacyjne										
Numer pozycji w budżecie	Środki na zobowiązania	(1)								
	Środki na płatności	(2)								
Numer pozycji w budżecie	Środki na zobowiązania	(1a)								
	Środki na płatności	(2a)								
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne ⁵										
Numer pozycja w budżecie		(3)								
OGÓŁEM środki			n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Środki na =1+1a										

⁴ Rok N jest rokiem, w którym rozpoczyna się wprowadzanie w życie wniosku/inicjatywy.

⁵ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne pozycje „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

dla dyrekcji generalnej <.....>	zobowiązania	+3									
	Środki na płatności	=2+2a +3	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

• OGÓŁEM środki operacyjne	Środki na zobowiązania	(4)	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
	Środki na płatności	(5)	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
• OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne		(6)									
OGÓŁEM środki na DZIAŁ <....> wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	=4+ 6	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
	Środki na płatności	=5+ 6	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

Jeżeli wpływ wniosku/inicjatywy nie ogranicza się do jednego działu:

• OGÓŁEM środki operacyjne	Środki na zobowiązania	(4)									
	Środki na płatności	(5)									
• OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne		(6)									
OGÓŁEM środki na DZIAŁY 1 do 4 wieloletnich ram finansowych (kwota referencyjna)	Środki na zobowiązania	=4+ 6	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
	Środki na płatności	=5+ 6	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

Dział wieloletnich ram finansowych:	5	„Wydatki administracyjne”
--	----------	---------------------------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017 i później
Dyrekcja Generalna: TAXUD					
• Zasoby ludzkie	0,254	0,762	0,762	0,762	0,762
• Pozostałe wydatki administracyjne	0,040	0,036	0,036	0,036	0,036
OGÓŁEM DG TAXUD	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798

OGÓŁEM na DZIAŁ 5	(Środki na zobowiązania	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798
------------------------------	----------------------------	-------	-------	-------	-------	-------

wieloletnich ram finansowych	ogółem = środki na płatności ogółem)					
------------------------------	---	--	--	--	--	--

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017 i później
OGÓŁEM na DZIAŁY 1 do środków 5 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798
	Środki na płatności	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798

3.2.2. Szacunkowy wpływ na środki operacyjne

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych

3.2.3. Szacunkowy wpływ na środki administracyjne

3.2.3.1. Streszczenie

- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017 i później
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-----------------------

DZIAŁ 5 wieloletnich finansowych	ram					
Zasoby ludzkie		0,254	0,762	0,762	0,762	0,762
Pozostałe administracyjne	wydatki	0,040	0,036	0,036	0,036	0,036
DZIAŁ 5 wieloletnich finansowych	ram	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798

Poza wieloletnich finansowych	DZIAŁEM 5 ⁶ ram					
Zasoby ludzkie						
Pozostałe wydatki administracyjne						
Poza wieloletnich finansowych	DZIAŁEM 5 ram	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

OGÓŁEM	0.294	0.798	0.798	0.798	0.798
--------	-------	-------	-------	-------	-------

3.2.3.2. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

X Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w pełnych kwotach (lub przynajmniej z dokładnością do jednego miejsca po przecinku)

	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017 i później
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)					
14 01 01 01 (w centrali i biurach przedstawicielstw Komisji)	0.254	0.762	0.762	0.762	0.762
14 01 01 02 (w delegaturach)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
14 01 05 01 (pośrednie badania naukowe)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
10 01 05 01 (bezpośrednie badania naukowe)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy) ⁷					
14 01 02 01 (AC, END, INT z globalnej koperty finansowej)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
14 01 02 02 (AC, LA, END, INT i JED w delegaturach)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
XX 01 04 yy ⁸	- w centrali ⁹	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	- w delegaturach	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
XX 01 05 02 (AC, END, INT - pośrednie badania naukowe)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
10 01 05 02 (AC, END, INT – bezpośrednie badania naukowe)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Inna pozycja w budżecie (określić)					
OGÓŁEM	0,254	0,762	0,762	0,762	0,762

⁶ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne pozycje „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

14 oznacza odpowiednią dziedzinę polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie.

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów DG już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzednicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Obecny przydział pracowników do DG TAXUD nie uwzględnia faktycznie kwestii wspólnego systemu PTF i konieczne będą wewnętrzne przesunięcia. Główne zadania przydzielonych urzędników będą obejmować: opracowanie zagadnień technicznych związanych z praktycznym funkcjonowaniem podatku, tak aby wesprzeć proces negocjacji, monitorowanie późniejszego wdrożenia, przygotowanie interpretacji prawnych i dokumentów roboczych, udział w opracowywaniu aktów delegowanych na temat postanowień dotyczących unikania/zapobiegania nadużyciom, przygotowywanie, odpowiednio, postępowań w sprawie naruszeń itp.
--	---

3.2.4. *Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi*

- **X** Wniosek/inicjatywa jest zgodny(-a) z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi.

3.2.5. *Udział osób trzecich w finansowaniu*

- Wniosek/inicjatywa nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich

3.3. **Szacunkowy wpływ finansowy na dochody**

- **X** Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody.

⁷ AC= pracownik kontraktowy; INT= pracownik tymczasowy; JED= młodszy oddelegowany ekspert AL= członek personelu miejscowego; END= oddelegowany ekspert krajowy.

⁸ Poniżej pułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne pozycje „BA”).

⁹ Przede wszystkim fundusze strukturalne, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejski Fundusz Rybacki